

[Lannung.]

har ønsket højere indtægt af almanakprivilegiet. Ikke desto mindre synes hans eget parti at tage mere end køligt, for at sige det høfligt, på undervisningsministerens under hensyn til det fremsatte ønske udarbejdede forslag om højere afgift i forbindelse med en forenkling af administrationen, og broderpartiet venstre går stærkt og bestemt imod.

Det er endelig vigtigt, at vi alle i vor egenskab af samfundsborgere, organisationsmedlemmer, erhvervsudøvere o. s. v. mest muligt kan lade statskassen være i fred, så at der findes den rette og rationelle skæringslinje for, hvornår statskassen skal være med til at løse en opgave, og hvornår det bør klares af de private alene. Min gode partifælle, det ærede medlem hr. Helge Larsen, er også inde på dette emne i en kronik i Politiken i dag. Skæringslinjen kan vel ligge lidt forskelligt under skiftende forhold, men der er næppe tvivl om, at vi var kommet vel langt i retning af at gå til staten, og i en tid med en så stram økonomi som nu er det både sundt og særlig vigtigt, at der holdes igen.

Medens jeg er ved de civile driftsudgifter, og inden jeg kommer til anlægsudgifterne, konstaterer jeg med hensyn til udgifter af speciel interesse, at vore årlige udgifter vedrørende Færøerne er netto rundt regnet 10 mill. kr., samt at vore årlige udgifter til Grønland, som indtil 1940erne hvilede i sig selv, nu er rundt regnet 45 mill. kr., hvortil foruden et lånebudget på 6 mill. kr. kommer anlægsudgifter på ca. 32 mill. kr. Det svarer til rundt regnet 2 000 kr. for hver grønlander i driftsudgifter eller omkring 10 000 kr. for en almindelig familie og omkring 1 400 kr. i anlægsudgifter pro persona. Tal af en sådan størrelsesorden er udtryk for en socialpolitisk indsats, som man ude i verden vil yde os al mulig anerkendelse for, men selvfølgelig ville det alligevel være lykkeligt for alle parter, om ud over fremgang i erhvervslivet geologiske undersøgelser, store transithavne og andet kunne resultere i en væsentlig forbedring af økonomien. Måske den højtærede minister for Grønland vil orientere os om udsigterne i så henseende.

Medens jeg er ved Grønland, vil jeg gerne, da det er første gang, jeg her i tinget har

ordet om noget, der vedrører denne landsdel, have lov til at pege på et forhold, der ligger mig stærkt på sinde. Et af de sidste vigtigere forslag, vi behandlede i det gamle landsting, var den grønlandske valglov. Valglovsforslaget var oprindelig utilfredsstillende i forhold til Nord- og Østgrønland, men vi var et par, der gjorde opmærksom herpå, og vi fik det ændret. I henhold til § 4 blev Nordgrønland henlagt til første og Østgrønland til anden opstillingskreds. Det hedder i § 4, stk. 2:

„Nærmere regler for valgenes gennemførelse m. v. i Nord- og Østgrønland fastsættes ved kgl. anordning, så snart der er tilvejebragt praktisk mulighed for gennemførelse af folketingsvalg i disse områder.“

Nu er der gået 4½ år, uden at der, så vidt jeg kan se, er sket noget på dette felt, således at Nord- og Østgrønland ikke blot ikke er repræsenteret i Grønlands landsråd, men heller ikke er med til at vælge de folketingsmænd, der her i tinget repræsenterer Grønland. Da det imidlertid eventuelt vil kunne hævdes, at den internationale anerkendelse af Grønlands status uden forbehold for nogen del af området skete i forventning om, at nævnte paragraf snarest gørligt blev ført ud i livet, ville det allerede af denne grund, foruden de meget vigtige saglige og politiske grunde i øvrigt, være meget ønskeligt, om den kgl. anordning snarest kunne udstedes.

Jeg pegede på problemstillingen og sagens betydning i sin tid, og afdøde folketingsmand Frederik Lyngé, der jo for øvrigt sammen med det ærede medlem hr. A. Lyngé var med ved anerkendelsen af Grønlands nye status i FN, fremdrog sagen under finanslovbehandlingen i 1955. Forbindelsesmulighederne er bedre i dag end i 1953, da valgloven blev til, i særdeleshed gælder det vel Thule, og da de tekniske vanskeligheder nu må kunne overvindes og der ud fra de af mig fremdragne synspunkter bør lægges vægt på, at befolkningen dér i alt væsentligt får de samme politiske rettigheder som befolkningen i Vestgrønland, håber jeg, at Nord- og Østgrønland vil kunne deltage i valgene næste gang. Det vil forhåbentlig efterhånden også kunne medvirke til ophjælpning af de økonomiske forhold, specielt i Østgrønland.